

(א) לקמן די.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ולקמא וכו' ומי"ט הדריה בן הא: (ב) ד"ה מי וכו' וכו' וזו כפקידה: (ג) תוס' אמרין לקמן. כ"ז בדף ח': (ד) ד"ה ר"מ וכו' נכסות. כ"ז דף ו ע"ל: (ה) בא"ח מעטלה עגמה וקדושים למפרע ויטו לענין שמקולקלת כ"ז: (ו) בא"ח הוהיה כהם חוששת משום:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ר"מ היא בו וניחא לרש"י ר"מ היא ע"י כ"ז רפ"ב דעלה:

מוסף רש"י

בשני עדים. שני מדינים לקמן (כריתות ט:). אחד לו ואחד לה. לקמן לאחר משמש (לקמן די).

תוס' הרא"ש

וברייתא דברי הכל. כלומר אף ר' דוסא מורה דשלא בשעת וסתה מטמאה מעת לעת וכ"ש דהא אפי' בשעת וסתה מטמאה מעת לעת מ"ו שפיטא דברייתא לא אחיא אלא בר' דוסא מרקנטי שום תראה שלא בשעת וסתה מטמאה מעת לעת מכלל דבשעת וסתה דיה שעתה. ולויטנא קמא ק"ל כרבנן כסתמא דמתני' ולויטנא בתורא ק"ל כר' דוסא. וסתמא דמתני' ור' דוסא (וקתני) ותיק לא פליגי דהא לקמן פסקי' כר' אליעזר דאמר ר' נחש דין שעתן: לחומרא מוקמינן וא"ת ומעיקרא אמאי לא אוקמינן לחומרא. וי"ל מקמי דשמיע ליה ניחא ליה לאוקמא לקולא ותהיה מתני' דברי הכל אבל השתדלשמיטי ליה ברייתא דמתא נפיק חד מנייהו דברי הכל נ"ל ניחא דהא [הן] לאוקמינן לקולא (א) ומתני' דברי הכל וברייתא ביחודה: רבי מאיר היא דמחמיר בכתמים. פריש"י טפי מברייתא וקשה דרואה נמי אשכחן דמחמיר דרואה אפי"ן דמטמאה מעת לעת אינה מקולקלת למינה ורואה כהם מקולקלת כדאיתא לקמן בשמעתין. וי"ל הוהיה ר' מאיר היא מדוקנתי ברוואה כהם מטמאה בעולה למפרע והיינו דוקא לר' מאיר כדאמרו לקמן פרק כל הדר. ומיהו קשה דלא הוה ליה למייר דמחמיר בכתמים אלא ר"מ היא התניא וכו' הלכך נראה לפרש דמחמיר בכתמים בעלמא טפי מדרבנן כדתיבי' כפי' בא סימן הוהיה כהם הרי זו מקולקלת וחושתת משום זוב דברי' ר' מאיר וכתמים אומרים אין בכתמים משום זוב והתם נמי אמרין בנב' מאן חכמים ר' חנינא נמי אנטיגנוס ולהכי מיקיל נמי הכא כדתיבי' כר' וכן משמע בירושלמי דערלה פרק התרומה דקאמר ר' מאיר מחמיר דברייתא ומייתי מהך דחושתת משום זוב: אין מניסתי' לחורין ולסדקין הלכך לא הוי בדיקה. מכאן משמע דכל בדיקת נשים שצריך להכניס לחורין ולסדקין. ובענין אחר לא מיקרי בדיקה אלא קינוח וכן מוכח לקמן בסוף פירוקן גבי אשה מהו שתבדוק עצמה כשיכיר וסת לחייב בעלה חסאת: השתא מעת לעת מבעטת. אפי"ן שפעה ולא בדיקה כרואי לא [מטמאה למפרע] מפקידה לפקידה שלא הפסיקה בבדיקות מיבעיא:

ולקמא איפכא. כלדאוקמינן מעיקרא ומי"ט (א) הדרי זה הא שפיר מלי לאוקמי מתני' דברי הכל וברייתא רבנן: לקולא ולחומרא. מעיקרא אוקימנא לקולא דבשעת וסתה דברי הכל דיה שעתה ושללא בשעת וסתה פליגי והשתא אוקימנא פלוגתא בשעת וסתה ואיכא דמתמיר ומטמא לה למפרע ושללא בשעת וסתה ד"ה מטמאה למפרע: קמיני שאם טראה. כמו אמר מר: שאם טראה נו'. אלמא דטעם דכתמה מטמא למפרע משום דאשכחן זהו ראייה טמאה למפרע דהשתא לא הוה כתמה חמור מראייתה וש"מ דאשה דיט לא וסת הוא דפלוג רבנן בין כתמה לראייתה דכתמה מטמא למפרע וברייתא דיה שעתה משום דברייתא שללא בשעת וסתה אשכחן טומאה למפרע: הא שאר נשים שאמרו חכמים דין שעתן. כגון ארבע נשים [1.] ללא אשכחן זהו ראייה טמא' למפרע כהמן נמי אינו טמא למפרע: כהמן כדאיתא. מכאן ואילך טמאות: חוץ מפינוקא נו'. דאפילו מכאן ולהבא נמי לא וסת דאמר בתולה דמי' כהמן כדאיתא דמכאן ולהבא מיהא טמאה היינו כשהגיע זמנה לראות ולא ראתה: מולולנין דוס. ולא ידעה אי אחי מנופה אי לא: אין חוששין לה. ואפילו אין לה צמח לתלות דבזק של טבחים לא עברה איכא למימר עברה ולאו אדעתה דהא צגופה אין לתלות כל עיקר דכתמין דרבנן ניהו וכי גזור רבנן כשהגיע זמנה לראות מלי זה אכל זהא לא גזור הוילול ואין זה דמי. ולקמן מפרש אינה הוה זמנה משיגיעו ימי הנעורים שהביאה שמי שערות או בת י"ב שנה ויום אחד ואע"פ שלא הביאה שמי שערות: ומי ארבע ליה רבני חנינא כהם כלל. צאצא נשים ואפילו מכאן ולהבא: דמחמיר בעדים. טפי מברייתא דראיית ארבע נשים הוילול ואין דם מלי זהן אמרינן השתא אחי ומי אחי חזיתיה אכל כהם איכא למימר אי דקה לחלוק מעיקרא הוה אישתכח: רבי חנינא נן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דין שעתן. כולומר נשים שאמרו חכמים דין שעתן כהמן כדאיתא לעממא מכאן וכהם. מכאן ולהבא: אי יש לה כהם. מכאן ולהבא אפי"ן שלא ראתה מימיה: אינו ממעט. על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה: שמומה ציטת. ממתרת לשמש: אחד לו. שמקנה זו בעגמו: ותפנה שכנה זרע. ואפי' דלאחר תשמשי נמי לא ליהוי כפקידה קמ"ל: ואי צוים אימא. לעולם חד לפני תשמשי וחד לאחר תשמשי ואפי"ן הרי זו כפקידה אלאחר תשמשי קאי. ואת עד שלפני תשמשי למה הזכיר מתימין תרמי קמיני ואשמועינן תנא דמתמירין דשני בדיקות אצרכו רבנן וה"ק ומשמשת צדים כלומר

שמאי פרק ראשון נדה

ה.

עין משפט
גר מצוה

ב א מ"י פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ג ופ"ג מהלכות משבט ומושב הלכה ז:
בא ב מ"י פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ה ופ"ג מהלכות משבט ומושב הלכה ח:
בב ג מ"י פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ו ופ"ג מהלכות משבט ומושב הלכה ט:
בב ג מ"י פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טו ופ"ג מהלכות משבט ומושב הלכה טז:
בב ג מ"י פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משבט ומושב הלכה טז:
בב ג מ"י פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משבט ומושב הלכה טז:
בב ג מ"י פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משבט ומושב הלכה טז:

וברייתא דברי הכל. דשללא בשעת וסתה מטמא למפרע אכל לגמרי לא אחי כרבנן דלדיהו אפי' בשעת וסתה נמי וא"ת מעיקרא מאי סבר דאמר' איפכא ולא אמרי' לחומרא ויש לומר דמעיקרא צעי לאוקמי מתמירין כ"כ"ע אכל כשהביא דברייתא לא מלי לאוקמי כ"כ"ע הדרי זה וקאמר לחומרא: הא שאר נשים שאמרו חכמים דין שעתן בתמן בראייתן. משמע שיש להחמיר ביש לה וסת טפי מצד' נשים א"כ ר' דוסא דאמר ביש לה וסת דיה שעתה כל שכן דלית ליה צד' נשים וקשה דל"כ לקמן (דף ט:). דפסיק כרבי אליעזר צד' אמאי חשיב חן זהדייהו כיון דרבי דוסא סבר כותיה לא ה"ל למיחשב דה"ג אמרינן (א) לקמן וי"ל הא דביש לה וסת כתמה טמא למפרע לאו משום דמחמיר טפי מד' נשים אלא משום דגזור בשעת וסתה אטו שלא בשעת וסתה אפי"ן דברייתא לא גורין: ר"ל היא דמחמיר בכתמים. פירש"י דמחמיר בכתמים טפי מברייתא ואין נראה דל"כ מה לו להש"ס להאריך ולומר דמחמיר בכתמים הוה ליה למימר ר"מ היא דתינא וכו' ולא יותר ומו דבסומן (א) תניא הרוואה כהם מקולקלת למיניה וברואה דם אינה מקולקלת למיניה אלמא שאר תנאים נמי אחמירו טפי בכתמים מברייתא ואע"ג דהך ברייתא כר"מ דקמיני מטמאה את צוולה למפרע וזבדק כל היד (לקמן דף טו.) אמרינן דוקא לר"מ מטמאה צוולה למפרע מכל מקום הא דמקולקלת למיניה מיהו אחי כ"כ"ע וכן שילי צא סימן (לקמן ג:). תניא הרוואה כהם מטמאה עגמה (א) למפרע בקדשים והיינו לענין שמקולקלת למיניה כמו שאפרש שם צע"ה ונראה לפרש רבי מאיר היא דמחמיר בכתמים שהוא רגיל להחמיר בכתמים טפי מרבנן כדתיב פרק צא סימן (סג ט:). הרוואה כהם (א) חוששין משום זב דברי ר"מ וחכמים אומרים אין בכתמים משום זב ואמרי' התם מאן חכמים ר' חנינא נן אנטיגנוס דמיקל יותר בכתמים דאמרינן הכא וצממה דוכתי מחמיר ר"מ כדאמרינן לקמן (דף טו.) מצי אשה שעושה לרביה וצדק כל היד (לקמן דף טז.) אמרינן דקה צעד [שאין] צדוק לה והייתה צדוקא ולמחר מנאש עליו דם ר"מ מטמא וחכמים מטהרין ולכן קאמר הכא ר"מ דמחמיר בכתמים ואע"ג דצפ' האשה (לקמן דף טז.) תניא השאלה חלוקה לכרית אינה תולה צנכרית ר"מ אומר תולה צנכרית אלמא מיקל טפי מרבנן מ"מ צבוב מקומות מחמיר: ב"ה הנשים בתמן מטמא למפרע ונשים שאמרו בו'. לא זו אף זו קמיני: תני ומשמשת. אף על פי שאמרו דיה שעתה: השרתא מעת לעת ממעטת.

פירוש השתא מעת לעת דפסעה ולא דקה שחרית כי דקה ערבית ומנאש עמאה דדיקה של זהרים ללאחר תשמשי מיעטה ללא מטמאה מעת לעת כל שכן כשדקה שחרית ולא פסעה כלום דממעטת ללא מטמאה משחרית:

מסייע

השתא מעת לעת: השתא מעת לעת. דלחומר דזמן ארוך הוא ממעטת פקידה זו לעדים: מפקידה

פירוש השתא מעת לעת דפסעה ולא דקה שחרית כי דקה ערבית ומנאש עמאה דדיקה של זהרים ללאחר תשמשי מיעטה ללא מטמאה מעת לעת כל שכן כשדקה שחרית ולא פסעה כלום דממעטת ללא מטמאה משחרית:

מנזה עליה לשמש צדים ואע"פ שיש לה וסת הרי זו כפקידה הוה ללאחר תשמשי: והא המשמש קמיני. דלאו לשון חוצה הוא אלמא חדרא קמיני ומשום הרי זו כפקידה נקט לה וה"ק ואשה המשמשת צדים הרי זו כפקידה וקאמר נמי קאי דאי אצטרף לחודה ראשון למה הזכיר: פני ומשמשת. ותמי מילי ניהו וה"ק מנזה עליה לשמש צדים והרי (א) כפקידה אצטרף וקמא לא נקט ליה אלא לאשמועינן דמנזה לצדוק קודם תשמשי: השתא מעת לעת. דלחומר דזמן ארוך הוא ממעטת פקידה זו לעדים: